

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 5h55' sáng Thứ Năm ngày 20/01/2022.

*****

NỘI DUNG HỌC TẬP ĐỀ TÀI 770

“ĐẾN SAU CÙNG CŨNG CHỈ LÀ MỘT MẢNG KHÔNG”

Chúng ta cần phản tỉnh, luôn nhớ rằng **“đến sau cùng cũng chỉ là một mảng không”**. Mỗi chúng ta như là một kẻ tử tù đang đi qua phố, thật sự chúng ta là một kẻ tử tù đang đi qua phố, thấy cảnh vật muôn màu của thế gian, thấy **“tài sắc danh thực thù”** mà quên mất rằng chính mình là một tử tù đang được dẫn đến pháp trường.

Ngài Bảo Chí Công cùng Vua xem biểu diễn múa hát. Sau khi xem các cung nữ cung đình múa hát xong, nhà Vua hỏi Ngài: **“Ngài xem có thấy hay không?”**. Ngài Bảo Chí Công nói: **“Tôi không biết!”**. Vua ngạc nhiên nói: **“Rõ ràng Ngài ngồi xem hát với tôi mà Ngài không biết?”**. Tại vì tâm của Ngài đang ở đạo, đang ở trong chánh niệm để lo việc sinh tử chứ không để tâm rong ruổi theo những ngoại cảnh bên ngoài. Người xưa đã làm biểu pháp cho chúng ta. Các Ngài rất khẩn trương, tâm luôn ở đạo lo việc sinh tử chứ không lo hưởng thụ năm dục sáu trần. Chúng ta ngoài năm dục sáu trần ra còn có danh vọng lợi dưỡng, tự tư tự lợi, tham sân si mạn, không thiếu tập khí gì.

Chúng ta thấy rõ ràng, không ai có thể sống mãi với khối tài sản khổng lồ, cũng không ai khi ra đi có thể mang theo khối tài sản khổng lồ của mình. Nhà Phật có câu: **“Vạn ban tương bất khứ, duy hữu nghiệp tùy thân”**. Chúng ta không thể mang theo được bất cứ thứ gì, chỉ có thể mang theo nghiệp chướng. Ác nghiệp là chướng ngại, thiện nghiệp cũng là chướng ngại, cho nên mới gọi là nghiệp chướng. Nghiệp thiện thì vào ba cõi lành để hưởng phước, nghiệp ác thì đi vào ba đường ác để thọ khổ. Thọ khổ hay hưởng phước cũng đều là chướng ngại, chỉ có tịnh nghiệp mới chân thật giúp chúng ta thoát khỏi luân hồi.

Hòa Thượng nói: **“Có rất nhiều người học Phật, biết Phật Pháp là rất tốt, có thể giúp chúng ta vượt thoát sinh tử thế nhưng đối với hưởng thụ danh vọng lợi dưỡng, hưởng thụ năm dục sáu trần, họ vẫn chưa buông bỏ. Đến lúc xế chiều rồi, họ nghĩ lại thấy chính mình vì danh vọng lợi dưỡng, vì quyền lực mà tạo ra vô số tội nghiệp, đến sau cùng chỉ là một mảng không, mọi thứ đều không mang đi theo được. Đến sau cùng họ hối hận nhưng không kịp”**.

Phật thường nhắc: **“Đời người là vô thường, cõi nước là không an”**. Điều này chân thật, ngàn vạn lần xác thật như vậy. Nhưng chúng ta vì hay quên, gặp cảnh liền vội quên, quên hết, quên sạch lời

Phật dạy. Chúng ta bị lưỡi câu của tập khí móc lôi đi. Chúng ta vẫn tự tư tự lợi, vẫn danh vọng lợi dưỡng, vẫn hưởng thụ năm dục sáu trần, vẫn tham sân si mạn.

Tôi muốn nói ra câu chuyện của bà cụ ở Nha Trang để khai thị linh hồn của bà, cũng là để chúng ta cùng nhau phản tỉnh. Bà có ba người con, nhưng bà từ chối hai người con. Tôi quen thân với bà gần chục năm, nhưng tôi cũng chỉ biết bà có duy nhất một người con là Cô giáo Thuận. Cô giáo Thuận bằng tuổi tôi và đã mất sớm. Hai mẹ con từ 10 năm trước đi xe lửa vào Sài Gòn tìm gặp tôi. Từ đó tôi thường đến Nha Trang đi làm việc thiện cùng với bà, cũng giảng ở nhà bà nhiều lần. Nhưng tôi không hề biết bà còn có hai người con nữa, tôi không biết lý do vì sao bà từ chối họ. Đến bây giờ khi bà nằm xuống thì những người con đó vẫn là con của bà, không thể vì bà từ chối họ rồi thì họ không còn là con nữa. Đến lúc bà bất lực rồi thì oan gia trái chủ mới tìm đến.

Cho nên chúng ta đừng bao giờ tạo oan nghiệp! Tất cả mọi việc cần phải giải quyết xong từ khi chúng ta còn khỏe, khi còn rất tỉnh táo. Chúng ta đừng ỡm ờ, giả bộ làm người tốt mà phải là người tốt chân thật. Quá khứ của chúng ta như thế nào thì phải phơi bày cho rõ ràng, đừng tưởng mình không thừa nhận là được. Đến lúc khi chúng ta không còn tự chủ được nữa thì oan gia họ sẽ đến để gây phiền phức.

Trước đây, tôi dặn học trò của mình nếu đi Nha Trang thì ghé thăm, mang rau, mang quà biếu bà cụ. Gần đây, khi học trò của tôi vào thăm, thấy bà bệnh thì ở lại chăm sóc cho bà, đấm lưng bóp vai cho bà, khi mua que Covid về kiểm tra thì thấy bà đã bị nhiễm Covid. Bà là F0, học trò của tôi trở thành F1. Tôi nói học trò ở lại niệm Phật với bà và chăm sóc bà. Người học trò đó ở lại niệm Phật với bà được mấy ngày. Ban đầu cô ấy đeo khẩu trang, đeo găng tay khi chăm sóc bà. Sau đó thấy bà nghĩ cô ấy đeo găng tay vì sợ bà trong khi bà cũng không biết Covid là bệnh gì nên cô ấy đã bỏ găng tay không dùng nữa. Cô nằm cạnh giường bà để tiện chăm sóc bà. Mỗi đêm bà thức dậy hai, ba lần. Khi chính quyền địa phương đến để mời bà đi bệnh viện điều trị thì bà từ chối không đi, bà quyết tâm ở nhà niệm Phật vãng sanh nên phường cũng đồng ý và thường xuyên quan tâm, theo dõi. Một tuần sau bà âm tính. Nhiều đồng tu hảo tâm lúc đó bắt đầu đến. Khi bà còn bệnh thì họ chỉ treo đồ ở ngoài cửa rồi vội vàng đi ngay vì sợ bị lây bệnh.

Lúc còn tỉnh táo, bà đã lấy ra hai cuốn sổ tiết kiệm gần 200 triệu và nói rằng đây là tiền của con gái bà một đời dạy học dành dụm được. Bà nói với cô học trò của tôi: *“Hai cuốn sổ này bà hoàn toàn tin tưởng giao cho con quyết định!”*. Người học trò hỏi ý kiến tôi thì tôi nói nên chuyển số tiền đó cho Hệ thống để làm giáo dục giúp bà vì con gái bà trước đây làm giáo viên nên tiền từ giáo dục nay lại được dùng để làm giáo dục. Quy trình được thực hiện rất chặt chẽ. Lúc bà còn khỏe và tỉnh táo, chúng tôi đã mời người ở phường đến làm chứng, mời ngân hàng đến giúp bà ký ủy nhiệm chi. Khi nào bà mất thì số tiền đó sẽ được dùng làm giáo dục.

Sau khi bà khỏi bệnh rồi thì người nhà của bà và các đồng tu bắt đầu đến. Họ nói: *“Tại sao tự nhiên người lạ mà lại làm người tốt vậy?”*. Mọi người thấy tâm cảnh của người tu hành mà như vậy đấy! Bà đã ra đi. Tôi nói với người học trò: *“Sáng nay, con mời người ở phường đến giao lại số tiền đó cho gia đình họ để họ làm đám tang cho bà! Khi giao tiền cho họ thì con nói rõ với họ là chúng tôi đem tiền đến để gửi lại cho gia đình. Đây là tiền của chúng tôi ứng ra trước. Tiền của bà đã được gửi trong ngân hàng rồi”*. Sự việc này quá nhiều khê, quá phiền phức! Người đời chỉ cần nhìn thấy tiền chứ không cần biết đạo lý. Cho nên đây cũng là bài học để mỗi chúng ta cảnh tỉnh. Chúng ta đừng lưu giữ tiền của cho đến lúc chết như vậy.

Khi người học trò ở Nha Trang hỏi tôi: *“Thầy ơi, con đến niệm Phật trợ duyên cho bà cụ được không?”*. Tôi nói: *“Tốt! Con niệm Phật cho cụ xong xuôi, khi nào nhập liệm cho bà xong thì con giao tiền cho con của cụ”*. Lúc này họ nhận được tiền từ chúng ta còn nhanh hơn nhận từ ngân hàng. Bà đã mất rồi thì họ muốn nhận hai cuốn sổ tiết kiệm gửi ở ngân hàng không đơn giản. Họ phải chứng minh pháp lý rằng họ là con của bà trong khi cả đời bà không thừa nhận, họ không có tên trong danh sách người thụ hưởng. Vì vậy họ muốn nhận được tiền cũng không dễ. Cho nên mỗi người chúng ta phải tự chuẩn bị, chúng ta đã tin tưởng giao cái gì cho đại chúng, cho đoàn thể thì nên tin tưởng mà làm vì đại chúng sẽ không dùng số tiền đó để làm sai.

Bà cụ ở Nha Trang cả đời một lòng một dạ niệm Phật nhưng cuộc đời của bà có nhiều chuyện phiền phức như vậy. Hai người con tưởng chừng như không có trong cuộc đời bà bỗng nhiên xuất hiện. Lúc bà bệnh thì không có cháu con đến. Khi nghe nói bà bị bệnh, một người ở trong thành phố định đặt vé máy bay về với bà nhưng khi biết bà là F0 thì người đó bỏ ý định về thăm bà.

Hòa Thượng dạy: *“Khi còn khỏe, chúng ta hãy tu tạo phước lành cho mình, việc gì cần làm thì làm ngay, đừng bao giờ chờ đợi con cháu vì con cháu ngày nay rất phiền phức”*. Một người con tốt nhưng chín người con chưa tốt thì chúng ta cũng không thể thuận theo ý mình. Có một gia đình nọ, khi người Mẹ vừa lâm chung, trong nhà có một người con muốn niệm Phật trợ duyên cho mẹ đủ 8 tiếng đồng hồ rồi mới đi liệm nhưng những người khác phản đối nên họ đã đẩy người con đó ra ngoài sân để họ thay đồ, tắm rửa, khâm liệm cho người đã mất theo ý của họ.

Từ lâu, tôi đã làm hết tất cả các giấy ủy nhiệm, di chúc, truyền thừa. Tất cả những gì tôi có đều tách bạch, rõ ràng vì tôi hiểu rằng *“vạn ban tương bất khí, duy hữu nghiệp tùy thân”*. Chúng ta không mang theo được bất cứ thứ gì, chỉ mang theo nghiệp mà thôi.

Trong bài học trước, Hòa Thượng nhắc đến bà Lôi cư sĩ. Bà rất giàu có, sở hữu đến 70 hec-ta đất ở Hồng Kông và Singapore. Bà có một tủ kim cương vàng bạc cất giữ ở trong ngân hàng. Bà phát tâm mua đất xây dựng đạo tràng niệm Phật nhưng đạo tràng chưa xây được thì bà đã mất vì bị tai nạn giao thông. Đúng là cuộc đời là một mảng không! Lúc bà Lôi còn sống thì Hòa Thượng hay đến Hồng Kông

để giảng pháp vì bà Lôi thường thuê hội trường lớn để tổ chức pháp hội, chi phí thuê hội trường rất tốn kém. Sau khi bà Lôi mất, hơn 10 năm sau Hòa Thượng mới có dịp đến Hồng Kông để giảng pháp vì thời gian đó không có ai mời.

Cuộc sống không vương bận rất thông dong tự tại. Thích Ca Mâu Ni Phật cũng đã thị hiện cho chúng ta thấy. Ngài chỉ có một bình bát và ba tấm áo choàng. Ngài không có chùa, không có tịnh xá, nửa ngày ăn một bữa, dưới gốc cây ngủ một đêm, rất thông dong tự tại. Ý ở đây không phải là bảo chúng ta phải làm giống như Phật, không phải bảo chúng ta phải xả bỏ hết mà dạy chúng ta đừng vương mắc, đừng vương bận ở trong tâm.

Hòa Thượng nói: *“Người xưa có câu: “Nhân chi tương tử, kỳ ngôn dã thiện”. Người sắp chết sẽ nói lời chân thật. Vì họ sắp rời khỏi thế gian này nên lương tâm của họ bừng tỉnh, phát khởi. Họ không những chính mình chân thật sám hối mà còn khuyên bảo người sau không nên học theo họ”*. Có rất nhiều người như vậy, khi sắp chết họ rất hối hận. Đó là sám hối nhưng thật ra lúc đó sám hối không kịp nữa. Hòa Thượng nói: *“Chúng ta không mang theo được bất cứ thứ gì, đến sau cùng hối hận cũng không kịp”*. Phật đã nói cho chúng ta rõ ràng. Hòa Thượng cũng dạy bảo chúng ta rất cụ thể. Trong 1200 đề tài, chúng ta được học cách phản tỉnh từng khởi tâm động niệm của bản thân, học cách đối nhân xử thế tiếp vật trong cuộc sống thường ngày của chúng ta.

Sáng hôm qua, người học trò ở Nha Trang gọi điện cho tôi nói: *“Thưa Lão sư, con rất băn khoăn về số tiền này, con định dành dụm tiền lương của con để gửi cho con của bà. Con đã suy nghĩ mấy ngày, bây giờ con mới nói với Lão sư.”* Tôi nói: *“Con đừng lo, con của cụ bà muốn nhận số tiền đó thì chúng ta ứng tiền của mình ra đưa cho họ. Ngân hàng sẽ chuyển tiền từ sổ tiết kiệm của bà cho mình sau. Con thấy không! Làm việc tốt nhưng việc tốt lắm dầy vò”*. Chúng ta là người học Phật thì dĩ nhiên phải gánh vác việc cho người ta, đó mới là tâm Phật.

Tôi rất cảm động khi nghe Hòa Thượng nói: *“Chúng ta là người tu hành, chẳng phải chúng ta tình nguyện làm người chịu thiệt thòi hay sao!”*. Rõ ràng chúng ta có mặt trên cuộc đời này để làm người thiệt thòi chứ không phải là người hưởng sự thuận tiện. Làm người thiệt thòi là chuyển nghiệp lực thành nguyện lực. Chúng ta dùng nguyện lực để thúc đẩy động lực, dùng động lực để thực hiện nguyện lực. Thế gian người ta vì danh vọng lợi dưỡng, vì hưởng thụ năm dục sáu trần mà hết sức phấn đấu. Còn chúng ta vì nguyện lực mà hết sức phấn đấu, nhờ có động lực mạnh mẽ nên mới thực hiện được nguyện lực.

Trong Kinh đã nói: *“Đức Phật A Di Đà nói với Thầy của Ngài rằng Ngài muốn thiết lập một thế giới trang nghiêm, tạo một Thánh địa để tiếp dẫn chúng sinh về nơi đó tu hành”*. Sau khi phát nguyện, Ngài đã phải trải qua vô lượng kiếp tu hành. Ngài đã có nguyện lực rồi cho nên động lực phát khởi một

cách vô cùng mạnh mẽ. Ngài đã thành tựu được thế giới Cực Lạc trang nghiêm, làm nơi Thánh địa cho chúng sinh mười phương về đó để tiên tu. Chúng ta thấy không có gì là mơ hồ.

Hòa Thượng nói: **“Cuộc đời đến sau cùng chỉ là một mảng không! Tự tư tự lợi, danh vọng lợi dưỡng, thỏa mãn năm dục sáu trần, tham sân si mạn, cuối cùng rồi cũng chỉ là một mảng không. Thế nhưng có mấy người hiểu được, có mấy người có thể thể hội được? Vì sao vậy? Vì họ đang mê hoặc điên đảo nên rất khó mà phản tỉnh, rất khó mà hồi đầu”**. Chúng ta tự quán sát và chiêm nghiệm: Ý nghĩa lớn nhất của cuộc đời không phải là hưởng thụ mà là hi sinh, phụng hiến. Đó mới là ý nghĩa chân thật của cuộc đời!

Tôi nhớ rất rõ câu nói của Hòa Thượng: **“Người nhận quà rất vui, nhưng người tặng quà còn vui hơn gấp nhiều lần”**. Hiện tại, ngày nào tôi cũng có quà tặng mọi người. Tôi trồng cây, trồng rau trái, đều là những thực phẩm sạch hoàn toàn. Tôi thường tặng rau, tặng quà cho một ông cụ hơn 85 tuổi ở trong làng. Ông cụ sở hữu nhiều đất đai, nhiều phen phải kiện tụng đất đai. Bây giờ cụ đã già rồi nhưng vẫn phải tham gia những vụ kiện tụng, cả một cuộc đời phiền phức nhiều khê. Ông cụ nhiều lần nói nói với tôi: **“Cảm ơn Thầy lắm! Tôi ăn rau sạch của Thầy mới không bị đau bụng. Tôi ăn rau mua ở trong siêu thị mà vẫn bị đau bụng”**.

Khi chúng ta tặng quà cho mọi người, có những người cả đời không cho ai cái gì nhưng họ cảm thấy họ đáng được nhận quà. Cái tâm đó rất đáng sợ! Khi tôi mang túi rau treo ở cửa nhà họ, tôi thấy họ đang tiếp khách. Tôi gọi để báo cho họ biết. Họ nhìn thấy tôi nhưng họ không thừa, ý họ muốn nói với khách là: **“Thấy chưa! Tôi là người tốt nên tôi mới được tặng quà như vậy đấy!”**. Hòa Thượng nói: **“Mê hoặc điên đảo”**. Chúng ta quán sát xem mình có như vậy không.

Hòa Thượng nói: **“Chỉ có số ít người thiện căn, phước đức sâu dày thì họ mới có thể phản tỉnh, hồi cải kịp thời”**. Nhiều người đề đến lúc lâm chung mới phản tỉnh, hồi cải nhưng không còn kịp. Chúng ta đã nghe nhiều, đã được chứng kiến nhiều, cho nên phải nên phản tỉnh: **Người không có thân phận, không có cơm ăn áo mặc cũng chết. Người có địa vị, có rất nhiều tiền tài nhưng cuối cùng cũng ra đi trong tiếc nuối. Cho dù ở bất kỳ thân phận nào thì khi ra đi, chúng ta cũng phải nhẹ nhàng tự tại. Đó mới là điều quan trọng! Chúng ta thấy rõ: Tài sản là của cuộc đời thì để lại cho cuộc đời. Chúng ta không cần phải bận tâm, luyến tiếc! Nếu cả cuộc đời chúng ta đã phải vất vả, khổ đau vì nó rồi, đến khi sắp chết lại vô cùng bất an, nuối tiếc vì nó thì đúng là quá khổ!**

Mấy ngày nay, câu chuyện của cụ bà ở Nha Trang để lại cho chúng ta nhiều bài học: Bài học của gương người niệm Phật, bài học của người cả đời làm việc thiện, bài học của người vẫn còn chất chứa, dù chỉ chất chứa một chút nhưng đã đủ để gây phiền phức. Nếu chúng ta còn nợ tình hoặc nợ tiền ở thế gian thì phải giải quyết cho xong, phải giải quyết cho thỏa đáng. Nợ tình phải trả tình, nợ tiền phải trả tiền, nợ mạng phải trả bằng mạng, không thể quyt nợ được!

Điều tôi thấy hết sức cảm động là người chân thật niệm Phật đến sau cùng lại có người niệm Phật trợ duyên. Cho nên chúng ta đừng bao giờ nghĩ mình lẻ loi! Nếu chúng ta lo đi hộ niệm cho người khác để sau này có người hộ niệm cho mình thì ý niệm đó là tự tư ích kỷ. Giúp người là việc cần làm, **“việc tốt cần làm nên làm, không công không đức”**. Nếu vì công đức, vì tương lai của mình mà làm thì sai rồi. **“Không công không đức”** không phải là không có công đức mà công đức đó là **“đáo bỉ ngạn”**, giúp chúng ta vượt thoát sinh tử. Nếu chúng ta làm mà thấy mình có công có đức thì đó chỉ là phước đức hữu lậu ở thế gian, không giúp chúng ta vượt thoát sinh tử mà còn ràng buộc chúng ta.

Hôm nay, khi tôi tiếp nhận thông tin bà cụ ở Nha Trang vừa mất, tôi mở bài ra thấy tựa đề hôm nay là: **“Đến sau cùng chỉ còn lại một mảnh không”**, tôi cảm thấy rất cảm khái, cảm khái cho một kiếp nhân sinh. Nhà thơ Cao Bá Quát đã cảm khái:

**“Thấy xe thiên cổ xích đưa ra,
Đâu phải người thân lẽ đâu khóc mướn,
Trông tuổi bách niên đừng nghĩ lại,
Người đi rồi sẽ đến phiên ta!”**

Ông là một nhà thơ, một nhà văn, không phải là người học Phật nhưng ông cũng đã cảm khái đến sự vô thường và sự chung cuộc của một kiếp người. Nếu chúng ta luôn có sự cảm khái về một kiếp người như vậy thì cả cuộc đời của chúng ta sẽ là hi sinh phụng hiến, hoàn toàn vô tư, vô cầu. Cuộc đời như vậy mới chân thật đạt được chân giá trị. Nếu chúng ta mê hoặc điên đảo, chìm đắm trong danh vọng lợi dưỡng, hưởng thụ năm dục sáu trần, vì danh vọng, quyền y thế lực thì sẽ tạo ra trùng trùng nghiệp chướng. Đến sau cùng, chỉ là **“vạn ban tương bất khứ, duy hữu nghiệp tùy thân”**, không mang theo được bất cứ thứ gì, chỉ mang theo nghiệp mà thôi!

Chúng ta phải hết sức phản tỉnh! Một việc dù nhỏ nhất cũng có thể cản trở tâm thành thoi của chúng ta. Ở phía trước Chùa Phổ Quang, trên đường Khe Xanh có một bức tượng Phật Di Lặc, bên cạnh có hai câu đối: **“Người hỏi vì sao ta cười. Ta hỏi người vì ai mà bận rộn đến thế!”**. Phật Bồ Tát, các bậc Thánh Hiền cũng cả đời bận rộn, nhưng các Ngài không bận rộn vì bản thân cho nên các Ngài thông dong, tự tại. Còn chúng ta bận rộn vì danh lợi, vì thỏa mãn năm dục sáu trần, mong thỏa mãn mà không được thì đau khổ. Từ lâu tôi đã tập, chỉ chờ cơ hội được cho đi. Được tặng cho người rất vui!

*****

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hi công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy còn lộn xộn, còn nhiều sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!

Chúng con chân thành cảm ơn!